

Poštovane kolege,

Pred vama je elektronski bilten Društva andragoga Srbije.

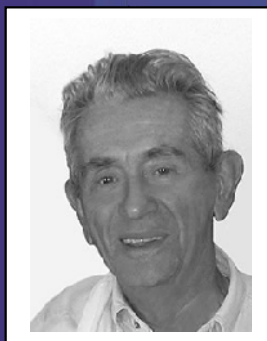
Kako bismo dodatno doprineli unapređenju informisanosti članova i doprineli stručnom radu u oblasti andragogije, UO DAS je doneo odluku da pokrene izdavanje ovog e biltena, koji je mesto za stručne prikaze iz različitih oblasti rada andragoga.

Očekujemo vaše predloge, sugestije, ideje, stručne komentare, prikaze rezultata andragoških aktivnosti.....

Prvi broj smo odlučili da posvetimo nedavno preminulom Profesoru Dušanu Savićeviću. U drugom delu biltena su predstavljene neke od aktivnosti DAS realizovane u prvoj polovini ove godine.

UO DAS

Elektronski bilten Društva
andragoga Srbije

Dušan Savićević (1926-2015) je jedan od najpoznatijih profesora andragogije u Evropi, posebno Jugoistočnoj, inspirator i kreator osobene jugoslovenske i srpske koncepcije andragogije. On ima značajne zasluge za širenje ideje i koncepta andragogije u svetu, posebno u SAD.

Dugogodišnji profesor na Beogradskom Univerzitetu, profesor Savićević je tokom svoje bogate i plodne univerzitetske karijere držao predavanja i u mnogim univerzitetskim centrima bivše Jugoslavije: Nikšiću, Sarajevu, Zagrebu, Novom Sadu, Nišu, Prištini i Skoplju. Kao profesor po pozivu držao je predavanja na univerzitetu Simon Rodrigues u Karakasu (1977) na Viskonsin univerzitetu (1984), Normalnom univerzitetu u Pekingu (1990). Takođe je držao niz pojedinačnih predavanja na institucijama za obrazovanje odraslih i univerzitetima u Evropi, Severnoj i Južnoj Americi, Aziji i Africi.

Pojedini radovi profesora Savićevića su prevedeni i objavljeni na engleski, nemački, francuski, ruski, španski, finski, češki, slovački, mađarski, arapski i kineski jezik.

U nastojanju da afirmiše delatnost obrazovanja i učenja odraslih i utemelji andragogiju kao nauku objavio je 26 knjiga i preko 300 radova u nacionalnim i međunarodnim časopisima.

Savićević je značajno vreme posvetio radu u profesionalnim andragoškim asocijacijama i redakcijama naučnih i stručnih časopisa. Bio je osnivač i predsednik Saveza andragoških društava Jugoslavije i predsednik Saveza andragoških društava Srbije. Takođe je bio urednik ili član redakcija nekoliko srpskih (jugoslovenskih) i međunarodnih časopisa: „Nastava i vaspitanje“ (Beograd) „Moderne obrazovne tehnologije“ (Beograd) Obrazovanje odraslih (Zagreb), „Andragogija“ (Zagreb), „Andragoške studije“ (Beograd), „Convergence“ (Toronto), „International Journal for Lifelong Education“ (London), „International Journal of University Adult Education“ (London). Bio je saradnik Pedagoškoj enciklopediji Jugoslavije i u Međunarodnoj enciklopediji za obrazovanje (Oxford).

Celokupna univerzitetska i profesionalna aktivnost Dušana Savićevića može se sumirati u tri glavne odrednice:

- *Međunarodna afirmacija koncepta andragogije* - uspostavljanja intenzivne međunarodne komunikacije i saradnje u području obrazovanja odraslih putem učešća na brojnim međunarodnim konferencijama i projektima i neposrednim kontaktima sa vodećim naučnicima i stručnjacima za obrazovanje odraslih u svetu.
- *Konceptualizacija andragogije kao nauke* - razvoj autentične koncepcije andragogije i uspostavljanje autentičnog koncepta obrazovanja odraslih u bivšoj Jugoslaviji i Srbiji na osnovu velikog broja istraživanja i objavljenih knjiga i radova u domaćim i međunarodnim časopisima;
- *Profesionalizacija obrazovanja odraslih* – uspostavljanje andragogije kao univerzitetske discipline i profesionalnog područja osnivanjem studijske grupe za andragogiju na Filozofskom fakultetu univerziteta u Beogradu na kojem se danas organizuju osnovne, master i doktorske studije andragogije.

Putem svojih intenzivnih međunarodnih kontakata Savićević je dao poseban doprinos širenju koncepta andragogije u SAD. Od njega je Malcolm Knowles (1913 – 1997) profesor sa univerziteta u Bostonu, po sopstvenom priznanju „ukrao“ termin andragogija 1966 godine. Malcolm Knowles je bio jedan od naistaknutijih profesora za obrazovanje odraslih u SAD koji je imao zavidnu međunarodnu naučnu reputaciju i čije su zasluge za afirmaciju obrazovanja odraslih u SAD i u svetu veoma značajne i koji se često označava kao otac američke andragogije. Naravno da nije bilo nikakve krađe termina (Savićević, 2006) već je Knowles u intenzivnoj komunikaciji sa Savićevićem prihvatio termin andragogija i nakon toga razvio vlastiti koncept andragogije. On je 1968 godine objavio svoj prvi članak o andragogiji pod provokativnim naslovom „*Andragogy, Not Pedagogy*“, posle čega je taj termin postao prepoznatljiv u Severnoj Americi i u svim zemljama engleskog govornog područja.

Zbog svog specifičnog koncepta andragogije Savićević je ostvario dubok uticaj na savremenu andragogiju i globalni pokret obrazovanja odraslih. On je citiran u radovima najpoznatijih naučnika i stručnjaka za obrazovanje odraslih ili je sa njima imao direktnu saradnju i komunikaciju, kao što su: M.Knowles, C.O. Houle, W.S.Griffin, A.Charters, J.Appse, J.R.Kid, J.Kulich, D.D. Campbell, A. Toff, C. Griffin, M.Tight, P.Jarvis, J.H.Knoll, J. Reischman, T. Have, K.K.Škoda, E.P.Tonkonogaya i mnogi drugi, što govori o njegovoj međunarodnoj reputaciji i ugledu.

Savićević je dao poseban doprinos uspostavljanju andragogije kao akademske discipline i profesionalizaciji rada andragoga, odnosno stručnjaka za obrazovanje odraslih.

On je razumeo profesionalizaciju kao javno prepoznatljivu stručnost u čijoj osnovi se nalazi univerzitetsko obrazovanje, odnosno naučno znanje. Samo bazično univerzitetsko obrazovanje (osnovne studije) omogućuje punu profesionalnu socijalizaciju – sticanje esencijalnih znanja i veština neophodnih za rad u jednom području, što omogućuje sticanje i razvoj profesionalnog identiteta, profesionalno, delovanje i profesionalni uticaj. Zbog toga je Savićević

na univerzitetu u Beogradu (1979) osnovao studije andragogije u trajanju od četiri godine na kojima se školuju stručnjaci za rad u oblasti obrazovanja odraslih i na kojima je moguće takođe nastaviti studije na master i doktorskom nivou.

Prof. dr Miomir Despotović

Sedmi andragoški dan (VII AD) je održan 14.03.2015. godine u Beogradu u hotelu „Palace“, a prisustvovalo je 30 članova DAS. Sadržaj i aktivnosti VII AD su odabrane u skladu sa postavljenim ciljevima, a to su: izbor članova Upravnog odbora Društva andragoga Srbije, diskusija o primeni Zakona o obrazovanju odraslih i nastavak jačanja DAS.

Prvi deo aktivnosti na VII AD je bio posvećen radu pete Skupštine u okviru koje su izabrani novi članovi Upravnog odbora sa četvorogodišnjim mandatom. Prisutnih 30 na Skupštini čini više od polovine članstva, tako da su donešene odluke, u skladu sa Statutom DAS, bile legitimne.

Drugi deo aktivnosti je obuhvatio prezentaciju i razgovor o problemima primene Zakona o obrazovanju odraslih. Fokus je stavljen na članove zakona koji propisuju donošenje posebnih Pravilnika i posebno su u vezi sa delatnošću Društva andragoga Srbije, a to su: Godišnji plan obrazovanja odraslih, Pravilnik o javno prizatom organizatoru aktivnosti obrazovanja odraslih, kao i Pravilnik o priznavanju prethodnog učenja

Treći deo aktivnosti je bio usmeren na jačanje rada Društva andragoga Srbije, a odvijao se u manjim grupama sa ciljem osmišljavanja akcionog plana i programskih aktivnosti za sledeću godinu:

1. grupa - Razvijanje projektnih aktivnosti DAS: u okviru grupe su razmatrane različite mogućnosti za apliciranje, formirani su timovi za praćenje aktivnosti potencijalnih donatora, uspostavljena je saglasnost oko tematskih oblasti koje podstiču i promovišu razvoj profesije.
2. grupa - Kreiranje treninga i rad na usavršavanju članova DAS: rad radne grupe je bio

usmeren na koncipiranje oblasti koje trebaju biti obuhvaćene usavršavanjem, kao i osmišljavanjem potencijalnih programskih paketa koji se odnose na trening ponudu DAS za različite korisnike.

3. grupa - Istraživačke aktivnosti DAS: planiranje budućih istraživačkih delatnosti DAS i rad na pokretanju inicijativa za realizaciju istraživanja koja bi okupljala zainteresovane diplomirane andragoge.

4. grupa - Priprema stručnih skupova: tribine, savetovanja, okrugli stolovi, konferencije su razmatrani kao oblici rada koji mogu da doprinesu razmeni iskustava andragoga, kao i upoznavanju šire javnosti sa aktivnostima DAS i pitanjima iz oblasti obrazovanja odraslih.

5. grupa - Otvorena grupa za kreativne doprinose radu DAS: u okviru rada ove grupe pokrenute su različite teme: pitanje stručne prakse studenata andragogije, promocija DAS, međunarodno povezivanje, sređivanje i ažuriranje baze podataka andragoga.

Od ostalih aktivnosti, izdvajamo da pišemo za ovaj broj, o Otvorenom metodu koordinacije i Danu otvorenih vrata za održivi razvoj.....

OTVORENI METOD KOORDINACIJE

Prvi skup radnih grupa Otvoreni metod koordinacije u obrazovanju održan je 01.04.2015. godine u Ministarstvu prosvete. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja pokrenulo je Program: Učešće Srbije u Otvorenom metodu koordinacije (OMK). U aprilu mesecu 2014. godine, Srbija je na poziv Evropske komisije nominovala predstavnike za učešće u radu svih tematskih radnih grupa: obrazovanje odraslih, modernizacija visokog obrazovanja, razvoj škola (sa fokusom na: obrazovanje nastavnika i rano napuštanje obrazovnog sistema), srednje stručno obrazovanje i obuka, razvoj međupredmetnih kompetencija sa fokusom na: informacione tehnologije i preduzetničko učenje, digitalno i onlajn učenje.

Dokumenta radne grupe možete pogledati na sajtu: www.omk-obrazovanje.gov.rs

“DAN OTVORENIH VRATA ZA ODRŽIVI RAZVOJ” na FILOZOFSKOM

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 25.03.2015. održan je promotivni skup „Dan otvorenih vrata za održivi razvoj“. Na ovaj način, **Filozofski fakultet a time i Univerzitet u Beogradu, i Društvo andragoga Srbije uključuju se u međunarodnu inicijativu „World Sustainable Development Teach In Day“** (<http://world-sustainability-day.net/>) koja, treći put ove godine, okuplja univerzitete – nastavnike, studente, osoblje – sa željom da se promoviše neophodnost integracije održivosti u visoko obrazovanje i život univerziteta.

Na brojnim univerzitetima u svetu toga dana su održani slični skupovi, koji će poslužiti razmeni informacija, rezultata istraživanja i učenju iz iskustava akademskih sredina u kojima je koncept održivog razvoja duboko ugrađen – u nastavne programe, razvoj institucije i ponašanje svih pripadnika te zajednice.